

ประกาศกรมกิจการผู้สูงอายุ

เรื่อง ผลการคัดเลือกบุคคลให้เข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น
ในตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ

ด้วยมีข้าราชการในสังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุ ซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ เป็นผู้มีความประพฤติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ได้จัดทำแบบพิจารณาคุณสมบัติบุคคล โครงร่างการเสนอผลงาน แบบการเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน และผลการปฏิบัติราชการย้อนหลัง ๓ ปี เข้ารับการคัดเลือกให้เข้ารับการประเมินผลงาน เพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ในตำแหน่งที่ครองอยู่ จำนวน ๑ ราย คือ นายชัชพลสิริ ศรีสวัสดิ์ ตำแหน่งนักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๘๖ กลุ่มส่งเสริมสวัสดิการสังคม กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการประจำรองอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ (นางสาวบุษยา ใจสว่าง)

อาศัยอำนาจตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๔ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ ประกาศ อ.ก.พ. กรมกิจการผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประเมินบุคคลและผลงาน เพื่อการย้าย โอน เลื่อน ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ของกรมกิจการผู้สูงอายุ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ และมีมติคณะกรรมการช่วยพิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการประเมินบุคคลในการประเมินตำแหน่งระดับควบ และมีผู้ครองตำแหน่งนั้นอยู่ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๗ จึงคัดเลือกให้ข้าราชการดังกล่าวข้างต้นผ่านการประเมินบุคคลให้เข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ตามบัญชีรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้มีการทักท้วงได้ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ประกาศ และให้ผู้ที่ได้รับคัดเลือก จัดส่งผลงานและข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน ต่อสำนักงานเลขานุการกรม ภายใน ๖๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก ทั้งนี้ การแต่งตั้งเมื่อผู้เข้ารับการคัดเลือกได้ผ่านการประเมินบุคคล และประเมินผลงานแล้ว ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุจะดำเนินการแต่งตั้งได้ไม่ก่อนวันที่กรมกิจการผู้สูงอายุได้รับคำขอประเมินผลงานที่มีเอกสารหลักฐานครบถ้วนสมบูรณ์ สามารถนำไปประกอบการพิจารณาได้ทันที โดยไม่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนที่เป็นสาระสำคัญของผลงาน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

(นางสาวรัมรุ้ง รรวัธ)

อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

บัญชีรายละเอียดผลการคัดเลือกบุคคลให้เข้ารับการศึกษาต่อเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น

ในตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ

แนบท้ายประกาศกรมศึกษาธิการผู้สูงอายุ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล ตำแหน่ง/สังกัด ของผู้ได้รับการคัดเลือก	ตำแหน่งที่ขอรับการคัดเลือก เพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น	ชื่อผลงาน ที่จะขอรับการประเมิน	สัดส่วน ผลงาน (%)	ผู้ร่วมจัดทำผลงาน/ สัดส่วนของผลงาน (%)	ข้อเสนอแนวความคิด การพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
๑	นายชัยสิทธิ์ ศรีสวัสดิ์ ตำแหน่งนักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๘๖ กลุ่มส่งเสริมสวัสดิการสังคม กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครอง สิทธิผู้สูงอายุ ปฏิบัติหน้าที่ เลขานุการประจำรองอธิบดี กรมกิจการผู้สูงอายุ (นางสาวบุษยา ใจสว่าง)	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๘๖ สังกัดกลุ่มส่งเสริมสวัสดิการสังคม กองส่งเสริมสวัสดิการและ คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ	การให้บริการในศูนย์พัฒนาการ จัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๑๑ แห่ง	๑๐๐ %	-	แนวทางการแก้ไขปัญหาผู้สูงอายุ ที่รอคิวเข้ารับบริการ ในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการ สังคมผู้สูงอายุ

แบบเค้าโครงการเสนอผลงาน

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นายชัชพิสิฐ ศรีสวัสดิ์

♦ ตำแหน่งปัจจุบัน นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการประจำรองอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ (นางสาวบุษยา ใจสว่าง)

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน

๑. การกลั่นกรองตรวจสอบหนังสือเพื่อความถูกต้องก่อนเสนอผู้บริหาร
๒. การจัดทำรายงานนำเสนอของผู้บริหารและสรุปสาระสำคัญของการประชุมให้ผู้บริหารทราบ
๓. การประสานงานกับส่วน/หน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก
๔. การลงรับราชการของรองอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุเพื่อความสำเร็จตามภารกิจ

♦ ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง นักพัฒนาสังคมชำนาญการ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

๑. การขับเคลื่อนงานด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสำหรับผู้สูงอายุ
๒. การประสานส่งต่อและแก้ไขปัญหาผู้สูงอายุที่ต้องเข้ารับบริการใน ศพส. และสถานสงเคราะห์คนชราสังกัด อปท.
๓. การติดต่อประสานกับหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกกรมกิจการผู้สูงอายุ ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน วิจัยและพัฒนา การจัดกิจกรรม และอื่นๆ ใน ศพส.

๔. การดำเนินงานจัดทำมาตรการ แนวทาง ข้อตกลง การจัดการข้อร้องเรียน ข้อสังเกตต่างๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สตง. สำนักงบประมาณ การขึ้นทะเบียนเอกสารสิทธิ์ต่างๆ ฯลฯ

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง การให้บริการในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๑๑ แห่ง

๒. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ อันเป็นผลมาจากประชากรไทยมีอัตราการเกิดลดลงอย่างรวดเร็ว และมีชีวิตที่ยืนยาวขึ้น การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุเป็นสิ่งที่ภาครัฐให้ความสำคัญและพยายามปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ โดยข้อมูลการคาดประมาณประชากร พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๘๓ ฉบับปรับปรุงของสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คาดการณ์ว่าประเทศไทยจะเป็นสังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอดในปี พ.ศ. ๒๕๗๖ โดยจะมีผู้สูงอายุมากถึงร้อยละ ๒๘ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ นอกจากนี้ผู้สูงอายุมีแนวโน้มอยู่คนเดียวหรือลำพังกับคู่สมรสเพิ่มขึ้นและมีความจำเป็นต้องพึ่งพาการดูแล โดยพบว่าผู้สูงอายุที่อยู่ตามลำพังกับคู่สมรสเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ ๒๐.๖ ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมดและเป็นผู้สูงอายุวัยปลายอายุ ๘๐ ปีขึ้นไปถึงร้อยละ ๒๔ ที่ต้องการการดูแลปรนนิบัติ แต่ขาดผู้ดูแลมีสัดส่วนมากถึงร้อยละ ๔ ของผู้สูงอายุวัยปลายทั้งหมด ซึ่งส่วนใหญ่จะมีปัญหาด้านสุขภาพโดยเฉพาะโรคเรื้อรัง จึงทำให้มีแนวโน้มของภาวะการพึ่งพิงเพิ่มสูงขึ้น และต้องการการเกื้อหนุนหรือพึ่งพาจากภาครัฐและสังคมเพิ่มขึ้น

กรมกิจการผู้สูงอายุได้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญต่อการจัดสวัสดิการทางสังคมให้แก่ผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะยากลำบาก ประสบปัญหาทางสังคม ถูกทอดทิ้ง และไร้ผู้อุปการะการดูแล โดยมี “ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ” เป็นหน่วยงานหลักในการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง พิทักษ์สิทธิและพัฒนาศักยภาพ

ผู้สูงอายุทั้งภายในและภายนอกสถาบัน เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตและพึ่งตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ โดยมีหลักในการดำเนินงาน ๔ ภารกิจ ได้แก่

- ๑) ภารกิจการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุแบบสถาบัน
- ๒) ภารกิจการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในชุมชน
- ๓) ภารกิจให้บริการศูนย์การเรียนรู้ด้านผู้สูงอายุ
- ๔) ภารกิจให้บริการด้านข้อมูลและให้คำปรึกษาด้านผู้สูงอายุ

๓. ระยะเวลาการดำเนินการ เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ - เดือนกันยายน ๒๕๖๖

๔. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

๔.๑ นโยบาย กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

๑) เจตนารมณ์พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

กำหนดให้การคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนต่อสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒) หลักพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

หลักพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ มี ๒๔ มาตราและอนุบัญญัติ ๒๗ ฉบับ ได้แก่ องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (ม.๔ - ม.๙) อำนาจหน้าที่ของสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ (ม.๑๐) ๑ สิทธิของผู้สูงอายุ (ม.๑๑) ๑ กองทุนผู้สูงอายุ (ม.๑๓ - ม.๑๕) สิทธิทางภาษีของผู้บริจาค (ม.๑๖) ของผู้อุปการะเลี้ยงดูบุพการี (ม.๑๗) และองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน (ม.๑๘-ม.๒๒)

๓) เนื้อหาสาระสำคัญของพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

๓.๑ กำหนดให้จัดตั้งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

๓.๒ สิทธิการคุ้มครอง ส่งเสริม สนับสนุนผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน ในด้านต่างๆ ดังนี้

(๑) การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข สะดวก รวดเร็วเป็นกรณีพิเศษ

(๒) การศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

(๓) การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม

(๔) การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่ม

(๕) การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ

(๖) การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม

(๗) การยกเว้นค่าเช่าชมสถานที่ของรัฐ

(๘) การช่วยเหลือจากการถูกทารุณกรรมหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

(๙) การให้คำแนะนำ บริการ ดำเนินการทางคดี หรือแก้ไขปัญหาครอบครัว

(๑๐) การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นและทั่วถึง

(๑๑) การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๑๒) การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณีรายละ ๒,๐๐๐ บาท และได้มีการปรับเป็น

สิทธิสวัสดิการการจัดการศพตามประเพณีให้กับผู้สูงอายุในปี ๒๕๕๓

(๑๓) การอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๔.๒ แนวคิดการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

แนวคิดการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ประกอบด้วย ๔ แนวคิดหลัก ได้แก่

๔.๒.๑ แนวคิดการบริการสังคม เป็นบริการสวัสดิการของรัฐที่จัดให้กับผู้สูงอายุทุกคน(Welfare For All) ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งกำหนดสิทธิประโยชน์ผู้สูงอายุไว้ในมาตรา ๑๑ ได้แก่ การบริการทางแพทย์และสาธารณสุข บริการทางการศึกษา ศาสนาและข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่การดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพและฝึกอาชีพที่เหมาะสมการอำนวยความสะดวกและปลอดภัย ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ บริการสาธารณะอื่นๆ การจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ การจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกด้านพิพิธภัณฑ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุแห่งชาติ การจัดกิจกรรมด้าน ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม และบริการที่อยู่อาศัย เป็นต้น การจัดบริการทางสังคมมีทั้งการให้บริการฟรีโดยไม่เสีย ค่าใช้จ่าย และการเสียค่าใช้จ่ายขึ้นกับกิจกรรมนั้นๆ ที่หน่วยงานจัดบริการ บริการทางสังคมผู้สูงอายุที่รู้จักกันดี เช่น บริการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ บริการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า บริการการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุ บริการการศึกษา บริการส่งเสริมการมีงานทำผ่านกองทุนผู้สูงอายุ บริการด้านที่อยู่อาศัยของการเคหะแห่งชาติ และสภาอากาศไทย บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวง ยุติธรรม และบริการสาธารณะและนันทนาการ รวมทั้งการส่งเสริมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ เป็นต้น

๔.๒.๒ แนวคิดการประกันสังคม เป็นบริการหนึ่งประเภทด้านการประกันสุขภาพของระบบ ประกันสังคมที่ดำเนินงานตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และมีการขยายสิทธิประโยชน์ด้านการ ประกันสุขภาพวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยให้ความคุ้มครองแก่ลูกจ้างในรูปของ บำเหน็จชราภาพ บำนาญ ชราภาพ บริการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ บริการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ สวัสดิการบำนาญราชการ บริการประกันสังคมแบบสมัครใจมาตรา ๔๐ เป็นต้น

๔.๒.๓ แนวคิดการช่วยเหลือทางสังคม เป็นบริการของรัฐที่จัดให้กับผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ได้แก่ การดูแลผู้สูงอายุที่บ้านและชุมชนผ่านอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (อผส.) ศูนย์บริการผู้สูงอายุในชุมชน บริการบ้านพักฉุกเฉินสำหรับผู้สูงอายุ การส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน การดูแล ผู้สูงอายุในสถาบันในรูปศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ จำนวน ๑๒ แห่ง ภายใต้การดูแลของกรม กิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๔.๒.๔ แนวคิดการสนับสนุนหุ้นส่วนทางสังคม เป็นบริการที่ส่งเสริม สนับสนุนให้ภาคส่วนต่างๆ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน องค์กรธุรกิจเอกชน องค์กรผู้สูงอายุได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดบริการผู้สูงอายุ เช่น บริการสถานสงเคราะห์คนชรา บริการกองทุนสวัสดิการชุมชน บริการการประกันชีวิต และประกันภัยสำหรับผู้สูงอายุ บริการชมรมผู้สูงอายุที่ครอบคลุมในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัดต่างๆ ในประเทศ

๔.๓ แนวคิดความเป็นผู้สูงอายุและผู้สูงอายุพหุมิติพลัง

ผู้สูงอายุโดยทั่วไปหมายถึงบุคคลที่มีชีวิตอยู่ในช่วงวัยสุดท้ายของชีวิต ซึ่งเป็นวัยเสื่อมทางด้านร่างกายจิตใจ และหน้าที่การงานทางสังคม ซึ่งแต่ละคนจะปรากฏอาการเสื่อมแตกต่างกัน นอกจากอาการเสื่อมดังกล่าวแล้ว ยังได้ใช้ เกณฑ์อายุ ๖๐ ปีเป็นเกณฑ์สากลเพื่อให้ทราบว่าบุคคลใดสมควรเป็นผู้สูงอายุสำหรับความหมายผู้สูงอายุ ในทางวิชาการไทยนั้น ได้เริ่มมีการบัญญัติคำว่าผู้สูงอายุมาตั้งแต่ปี ๒๕๐๖ ในการก่อตั้งชมรมผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย โดยนิยามว่าผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป เป็นผู้ที่มีความเสื่อมตามสภาพมีกำลังลดลงซึ่งเข้า สมควรได้รับการอุปการะช่วยเหลือ

ในปี พ.ศ.๒๕๒๕ องค์กรสหประชาชาติ ซึ่งได้จัดสมัชชาโลกเกี่ยวกับผู้สูงอายุขึ้น ณ กรุงเวียนนา ประเทศ ออสเตรีย โดยได้ให้ความหมายของคำว่า “ผู้สูงอายุ” คือบุคคลทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป หลังจากนั้นก็มีผู้นิยามความหมายของผู้สูงอายุอีกหลายคำนิยาม โดยมีเกณฑ์การพิจารณาทั้งที่เหมือนกันและแตกต่างกัน เช่นการให้ความหมายโดยใช้อายุเป็นเกณฑ์ การให้ความหมายตามการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม หรือการให้ความหมายที่ยึดเอาความยาวของชีวิตตามปฏิทิน เป็นเกณฑ์ เป็นต้น สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดว่าผู้สูงอายุคือผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

สำหรับสังคมไทยนั้นกำหนดว่าผู้สูงอายุหมายถึงบุคคลที่มีสัญชาติไทยและมีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป (พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖) ทั้งนี้ผู้สูงอายุไม่ได้มีลักษณะเหมือนกันหมด แต่จะมีความแตกต่างกันไปตามช่วงอายุ องค์การอนามัยโลก จึงได้แบ่งเกณฑ์อายุตามสภาพการมีอายุเพิ่มขึ้นดังนี้ ๑) ผู้สูงอายุมีอายุระหว่าง ๖๐ - ๗๔ ปี ๒) คนชรามีอายุระหว่าง ๗๕ - ๙๐ ปี ๓) คนชรามาก มีอายุ ๙๐ ปีขึ้นไป ปัจจุบันประเทศไทยกำหนดนิยามผู้สูงอายุไว้อย่างเป็นทางการคือผู้ที่มีอายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุฉบับปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๔๖ และนิยามนี้ได้ใช้เป็นอายุ ที่เริ่มได้รับสิทธิต่าง ๆ จากทางราชการด้วย เช่น อายุเกษียณของข้าราชการหรืออายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นต้น ซึ่ง ผู้สูงอายุพหุคุณพลัง หรือ Active Ageing ตามนิยามขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) คือ เป็นกระบวนการสร้างโอกาสที่เหมาะสมด้านสุขภาพการมีส่วนร่วม และความมั่นคงด้านต่าง ๆ ในสังคม เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและการอยู่ดีมีสุขเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ ซึ่งจากนิยามดังกล่าวประกอบด้วยสามเสาหลัก คือ สุขภาพ การมีส่วนร่วม และความมั่นคงในชีวิตของผู้สูงอายุ โดยผู้สูงอายุที่ยังคงมีความกระปรี้กระเปร่า (Active Ageing) ต้องมีคุณลักษณะสำคัญ ๕ ประการคือ ๑) มีความเสี่ยงการเกิดโรคและทุพพลภาพต่ำ ๒) ร่างกายมีความฟิต ๓) มีความजाดี ๔) มีอารมณ์แจ่มใสสามารถจัดการความเครียดได้ และ ๕) มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านต่างๆ ทั้งนี้ปัจจัยที่มีผลต่อความกระปรี้กระเปร่าในผู้สูงอายุประกอบด้วย ปัจจัยด้านพฤติกรรม สุขภาพของผู้สูงอายุ ระบบบริการสุขภาพและสังคม และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

๔.๔ แนวคิดสุขภาวะที่ดีของผู้สูงอายุ

สิ่งที่ทุกคนเลี่ยงไม่ได้ นั่นก็คือ การเกิด แก่ เจ็บ และ ตาย เพราะทุกสิ่งล้วนเป็นไปตามกฎธรรมชาติ ดังพุทธพจน์ที่พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า “ความไม่มีโรคเป็นลาภอย่างยิ่ง” คนเราทุกคนต้องมีกิจกรรมหรือพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต จะดำเนินชีวิตอย่างไรให้มีความหมายและมีคุณค่า ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น โดยมีการเชื่อมโยงกับคนอื่น กับสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตน ซึ่งมักจะมีความรักความผูกพันเป็นเหตุผลที่สำคัญ และมีกระบวนการหรือวิธีคิดความเชื่อ ความศรัทธา การให้คุณค่าหรือความหมายต่อสิ่งต่างๆ เป็นแก่นหรือหลักยึด เป็นผลให้พฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของแต่ละคนไม่เหมือนกัน พื้นฐานสำคัญในการดำเนินชีวิตเป็นตัวกำหนดวิถีชีวิต (Life Style) ของแต่ละคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการกำหนดพฤติกรรมสุขภาพของคนเรา การปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตหรือพฤติกรรมของคนจึงขึ้นอยู่กับปรับเปลี่ยนเป็นสำคัญ อาจจัดเป็นสองกลุ่มใหญ่ ๆ คือ การให้คุณค่าหรือมุมมองต่อตนเองในสถานะปัจเจกบุคคล และการให้คุณค่าของคนที่ยังเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อม ทั้ง ทางด้านกายภาพและสังคม ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน ขึ้นไป ยังขึ้นกับปัจจัยในตัวสิ่งแวดล้อมเองด้วย เช่น ความสมบูรณ์ของป่าไม้อันเป็นธรรมชาติ มีน้ำสะอาด มีอากาศบริสุทธิ์ มีสังคมที่มีความเอื้อเพื่อเกื้อกูลกัน มีสันติภาพ มีหลักประกันทางสุขภาพและสวัสดิการ มีบริการสุขภาพที่ทั่วถึง ย่อมทำให้สุขภาวะบุคคลเป็นไปด้วยดี แต่ในทางตรงข้ามถ้าสภาพแวดล้อมไม่ดี มีมลพิษ หรือสังคมเสื่อมโทรม ย่อมส่งผลต่อสุขภาวะของคนและสังคม ในทางไม่ดีด้วยการมีสุขภาพชีวิตที่ดีก็เป็นแนวทางที่ทำให้เกิดความสุข ความสำเร็จในการดำรงชีวิต และเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้แนวคิดในการพัฒนาตนให้เป็นคนดี คนเก่งของสังคม ส่งผลให้สังคมมีความสุข พัฒนาไปได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยพิจารณาให้ครอบคลุมทั้ง ๔ ด้าน คือ ทางร่างกาย ทางจิตใจ ทางสังคมและทางปัญญา นับตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ รัฐบาลไทยได้มีการจัดตั้ง สำนักงานปฏิรูปสุขภาพแห่งชาติ (สปรส.) ที่เป็นหน่วยงานหลักทำให้เกิดมี พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ขึ้น และเป็น “กฎหมายแม่บท” ด้านสุขภาพฉบับแรกของประเทศไทย และหลังจากนั้น ในปี ๒๕๕๔ รัฐบาลก็ได้จัดตั้งองค์กรที่มีภารกิจสนับสนุนในเรื่องนี้อีกแห่งหนึ่ง คือ “สำนักงานกองทุนสนับสนุนการ

สร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อเป็นเรื่องของการป้องกันและสนับสนุนในสร้างเสริมสุขภาพเข้าสู่วิถีชีวิตของคนไทย

ดังนั้น คำว่า “สุขภาวะ” จึงได้เริ่มเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง และที่สำคัญคือ มิได้จำกัดเฉพาะของผู้คนที่เจ็บป่วยแต่ยังครอบคลุมถึงทุกชีวิตในสังคม ที่เอื้อต่อการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขตามอัตภาพที่เป็นอยู่ด้วย และทำให้มีลักษณะเป็นภาพองค์รวมในการดำเนินชีวิตนั้นก็จัดว่าเป็นองค์รวมอย่างหนึ่ง คือการที่อะไรๆ ทั้งหมดที่จะทำให้เราเป็นอยู่ หรือมีชีวิตอยู่ได้ ทั้งกาย ทั้งใจ ทั้งสังคม และทั้งปัญญา หรือเรียกง่ายๆ ว่า ทั้งระบบของมันถ้าเป็นอยู่ไม่เป็น แม้แต่กินก็ไม่เป็น เป็นอยู่ไม่เป็น อย่างนั้น เราเรียกว่า ดำเนินชีวิตไม่เป็น

๕. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

๕.๑ ขั้นตอนการดำเนินการ

ดำเนินการตามระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุ ว่าด้วยการให้บริการผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๕.๑.๑ รับคำขอการเข้ารับบริการ

กรุงเทพฯ : กรมกิจการผู้สูงอายุและศูนย์ช่วยเหลือสังคม ๑๓๐๐

ส่วนภูมิภาค : พมจ. และศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ (ศพส.) ทุกแห่ง

เอกสารหลักฐานที่ประกอบการขอเข้ารับบริการ

๑. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
๒. สำเนาทะเบียนบ้าน
๓. ใบรับรองแพทย์ที่ไม่เป็นโรคติดต่อ ๕ โรคร้ายแรง
๔. ผลการเอกซเรย์ปอด
๕. ใบรายงานผลการตรวจโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)
๖. รายงานการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)
๗. ภาพถ่าย (ถ้ามี)

๕.๑.๒. วิเคราะห์สภาพปัญหาเบื้องต้น

หน่วยงานที่รับคำขอการเข้ารับบริการดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติผู้สูงอายุ และข้อมูลการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นของเจ้าหน้าที่ พร้อมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่แนบมาของผู้สูงอายุ

๕.๑.๓. การประสานส่งต่อ

หน่วยงานที่รับคำขอการเข้ารับบริการดำเนินการประสานส่งต่อไปยังศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุตามพื้นที่รับผิดชอบ โดยพิจารณาจากภูมิลำเนาของผู้สูงอายุที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของ ศพส. และจะอนุโลมให้ ในบางกรณี ที่ผู้สูงอายุไม่แข็งแรง ช่วยเหลือตัวเองได้น้อย/ติดเตียง ส่งผลให้เคลื่อนย้ายลำบากจะพิจารณาส่งต่อเป็นรายกรณี เพื่อความปลอดภัยของผู้สูงอายุเป็นสำคัญ

๕.๑.๔. ลงพื้นที่เยี่ยมบ้าน

นักสังคมสงเคราะห์/เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายประสานหน่วยงานในพื้นที่ เช่น สำนักงานเขต องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์บริการสาธารณสุข รพ.สต. เป็นต้น ลงเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ เพื่อประเมินสภาพปัญหา ความเดือดร้อน และวางแผนช่วยเหลือผู้สูงอายุในเบื้องต้นร่วมกัน

๕.๑.๕. การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

ศพส. โดยทีมสหวิชาชีพหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุตามสภาพปัญหาความเดือดร้อนและจัดลำดับการเข้ารับบริการ

๕.๑.๖. แจ้างผลการพิจารณาเข้ารับบริการ

กรณีรับเข้ารับบริการเจ้าหน้าที่ ศพส. ติดต่อกับแจ้างผลการพิจารณาช่วยเหลือให้ผู้สูงอายุ/หน่วยงานนำส่งทราบพร้อมขอเอกสารสำคัญอื่นๆ ของผู้สูงอายุเพิ่มเติม รวมถึงใบรับรองแพทย์การตรวจร่างกาย จากนั้นจึงนัดหมายวันเข้ารับบริการ

๕.๒ เป้าหมายของงาน

เพื่อให้ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมได้รับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตและพึ่งตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

๖. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

๖.๑ เชิงปริมาณ

ผู้สูงอายุที่ยื่นความประสงค์ขอเข้ารับบริการในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จำนวน ๑๑ แห่ง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีคิวในการขอเข้ารับบริการ จำนวน ๒๗๗ คน คิดเป็น ร้อยละ ๑๐๐

๖.๒ เชิงคุณภาพ

ผู้สูงอายุที่ยื่นความประสงค์ขอเข้ารับบริการในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จำนวน ๑๑ แห่ง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๒๗๗ คน ได้รับการดูแลจากเจ้าหน้าที่ เช่น การเยี่ยมบ้าน การพูดคุยให้กำลังใจ การแนะนำเรื่องการดูแลสุขภาพ การแนะนำเรื่องสิทธิสวัสดิการ ระหว่างรอเข้ารับบริการ

๗. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการเรื่องการให้บริการในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

๘. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

การส่งต่อผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาจากโรงพยาบาล เช่น กรณีเคสผ่าตัด เมื่อผ่าตัดเรียบร้อยแล้วและครอบครัวไม่รับดูแล จะรีบส่งต่อมายัง ศพส. เพื่อให้รับดูแลทันที โดยบางรายยังจำเป็นต้องอยู่ในความดูแลของโรงพยาบาลอีกระยะหนึ่ง แต่โรงพยาบาลจะรีบประสานส่งต่อยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้บางรายอาจเป็นโรคร้ายแรงระยะท้าย ซึ่ง ศพส. ไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะในการดูแลผู้สูงอายุกลุ่มดังกล่าว จึงต้องชะลอการรับเข้ามาใน ศพส. เนื่องจากคำนึงถึงความปลอดภัยต่อชีวิตของผู้สูงอายุเป็นสำคัญหากได้รับการดูแลที่ไม่ถูกต้อง เพราะอาจส่งผลให้ผู้สูงอายุเสียชีวิตได้

๙. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๑. สถานที่สำหรับรับผู้สูงอายุรายใหม่มีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอที่จะรองรับผู้สูงอายุรายใหม่ได้ทันที จึงใช้ระยะเวลาพอสมควรที่จะสามารถรับรายใหม่ได้ แต่ ศพส. ๑๑ แห่ง ได้พยายามรับเข้าใหม่โดยพิจารณาตามความเร่งด่วนของเคสเป็นหลัก แต่ก็ยังไม่เพียงพอกับการรองรับรายใหม่ได้ทั้งหมด

๒. สถานที่กักตัวมีจำนวนจำกัด จึงทำให้การรับผู้สูงอายุรายใหม่ต้องใช้ระยะเวลา เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด -๑๙) ส่งผลให้ห้องกักตัวเพื่อสังเกตอาการก่อนเข้าอาคารเรือนนอน

ไม่เพียงพอ ทั้งสังเกตอาการผู้สูงอายุที่รับเข้าใหม่ สังเกตอาการผู้สูงอายุที่มีความจำเป็นต้องไปโรงพยาบาล สังเกตอาการผู้สูงอายุที่ต้องสงสัยว่าอาจมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อฯ ซึ่งหากละเลยกระบวนการกักตัวเพื่อสังเกตอาการ จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่ดูแลอยู่เดิมเป็นจำนวนมาก จึงมีความจำเป็นในการทยอยรับผู้สูงอายุรายใหม่ ซึ่งใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ

๓. การประสานส่งต่อผู้สูงอายุจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากโรงพยาบาล หน่วยงานในสังกัด พม. ในการส่งต่อผู้สูงอายุรายใหม่เข้ารับบริการใน ศพส. ๑๑ แห่ง โดยระยะแรกของการรับผู้สูงอายุไว้ในความดูแลของ ศพส. ผู้สูงอายุบางรายมีอาการทางจิตเวชไม่เด่นชัด แต่มีอาการชัดเจนหลังเข้าอยู่ในดูแลของ ศพส. ส่งผลต่อเกิดอันตรายต่อผู้สูงอายุ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุรายดังกล่าว

๔. การประสานส่งต่อผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นโรคร้ายแรงและเป็นอันตรายต่อผู้สูงอายุ และเจ้าหน้าที่ใน ศพส. เช่น วัณโรค เคยมีอาการทางจิตเวช โรคเอดส์ หรือโรคติดต่อตาม พรบ.โรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘ จึงทำให้การพิจารณาปรับเคสดังกล่าวต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและผลกระทบต่อผู้สูงอายุและเจ้าหน้าที่รายอื่นๆ เป็นสำคัญ แต่ ศพส. ๑๑ แห่งพยายามที่จะสนับสนุนหรือประสานเครือข่ายที่รับผิดชอบดูแลเคสดังกล่าวได้อย่างเหมาะสมต่อไป

๕. เจ้าหน้าที่ในการดูแลผู้สูงอายุใน ศพส. ๑๑ แห่ง มีไม่เพียงพอรองรับการดูแลผู้สูงอายุรายใหม่ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อันเกิดจากข้อจำกัดของโครงสร้างอัตรากำลังของ ศพส. งบประมาณที่จำกัดในการจัดจ้างเจ้าหน้าที่เพิ่มเติม และการสนับสนุนการดำเนินงานของมูลนิธิสืบนาคะเสถียร ประกอบกับผู้สูงอายุที่รับเข้ามาใหม่ เป็นผู้สูงอายุในกลุ่มที่มีภาวะพึ่งพิง และผู้สูงอายุรายเดิมที่อยู่ในความดูแลของ ศพส. เป็นระยะเวลานานก็เข้าสู่วัยปลาย จึงส่งผลให้มีจำนวนผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงเป็นจำนวนมากกว่าผู้สูงอายุในกลุ่มที่แข็งแรง

๖. การทอดทิ้งผู้สูงอายุโดยครอบครัว เช่น ลูก หลาน ญาติ บังคับขึ้นใจให้ผู้สูงอายุเข้ามาอยู่ในสถานสงเคราะห์ โดยที่ผู้สูงอายุไม่สมัครใจ ซึ่งบางกรณีเจ้าหน้าที่ก็พยายามไกล่เกลี่ยและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุอยู่กับครอบครัวและชุมชน ตามภารกิจที่กรมกิจการผู้สูงอายุ และ พม. จัดหาให้ได้ แต่ครอบครัวก็จะพาผู้สูงอายุมาไว้หน้าสถานีตำรวจ หรือสถานที่อื่นๆ และเมื่อเจ้าหน้าที่ติดต่อให้ครอบครัวมารับ ครอบครัวก็จะแจ้งว่าไม่ประสงค์เลี้ยงดูผู้สูงอายุอีกต่อไปเนื่องจากมีภาระหรือครอบครัวยากจน

๑๐. ข้อเสนอแนะ

ควรกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาผู้สูงอายุที่รอคิวเข้ารับบริการในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

๑๑. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

๑๒. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

๑) นายชัชพลสิฐ ศรีสวัสดิ์ สัดส่วนผลงาน ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....
สมร

(นายชัชพลสิฐ ศรีสวัสดิ์)

ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ (ถ้ามี)

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
-	-

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....
ดร. นันทิชา

(นางสาวภริรา กิตติเดชาพันธ์)

ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสวัสดิการสังคม

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ).....
โสภา

(นายโสภา ศรีฉันทะมิตร)

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

หมายเหตุ คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวก็ให้มีคำรับรองหนึ่งระดับได้

แบบเค้าโครงการเสนอข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

๑. เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาผู้สูงอายุที่รอคิวเข้ารับบริการในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

๒. หลักการและเหตุผล

สถานการณ์การเป็นสังคมสูงวัยของประเทศไทยในขณะนี้ที่มีสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และคาดว่าปี ๒๕๗๖ ประเทศไทยจะก้าวสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (super-aged society) ซึ่งจะมีผู้สูงอายุสูงถึง ๒๘% ของประชากรทั้งประเทศ ผู้สูงอายุซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางในสังคมต้องได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม โดยจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่ามีผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง ร้อยละ ๑๐.๔ ของผู้สูงอายุทั้งประเทศ โดยจำนวนผู้สูงอายุมีแนวโน้มถูกทอดทิ้งเพิ่มขึ้น และสถิติผู้สูงอายุที่เข้ารับบริการและอยู่ระหว่างรอคิวเข้ารับบริการในสถานสงเคราะห์มีจำนวนมากขึ้น โดยปัจจุบันมีผู้สูงอายุรอคิวเข้ารับบริการในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ทั้งประเภทสามัญและประเภทพิเศษ จำนวน ๑,๒๔๒ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๖)

กรมกิจการผู้สูงอายุ มีภารกิจเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุ และการสร้างความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมตามนโยบายรัฐบาล อีกทั้งเพื่อตอบสนองผู้สูงอายุส่วนใหญ่ที่มีความต้องการอยู่กับครอบครัว ชุมชนและสังคม และตามแผนปฏิบัติการราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประเด็นยุทธศาสตร์ ข้อที่ ๓ “พัฒนาทุนทางสังคม สร้างการมีส่วนร่วม เสริมเศรษฐกิจฐานราก สู่การเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน” ซึ่งมุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับภาครัฐมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนเดิมได้อย่างปกติสุข และลดสถานการณ์เข้ารับบริการภายในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถอยู่กับชุมชนและสังคมได้อย่างมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
๒. เพื่อลดการเข้ารับบริการในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอและข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

แนวทางการแก้ไขปัญหาผู้สูงอายุที่รอคิวเข้ารับบริการในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

แนวทางการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น ๓ ระยะ

๑. ระยะเร่งด่วน

๑.๑ - การสนับสนุนเงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก/เงินสงเคราะห์ครอบครัวอุปถัมภ์ การให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา เป็นต้น

๑.๒ - การระดมทรัพยากรในชุมชนเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุให้อยู่ในครอบครัว เช่น เครื่องอุปโภค-บริโภค การซ่อมแซมปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย และการประสานอาสาสมัครในพื้นที่และผู้นำชุมชนในการดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น

๑.๓ - การทำ CSR กับภาคเอกชนในการสนับสนุนการดูแลผู้สูงอายุ เช่น ห้าง/ร้านค้า แจกคู่มือประจำเดือนให้กับผู้สูงอายุเพื่อนำมาใช้แทนเงินในการซื้อสินค้าและบริการ เป็นต้น

๒. ระยะกลาง

๒.๑ - การจัดกิจกรรมบ้านกลางผู้สูงอายุ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นเจ้าภาพหลักในการดูแลร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย

- การจัดกิจกรรม บวร/บรม (บ้าน วัด โรงเรียน มัสยิด) เป็นสถาบันหลักในสังคมที่มีอิทธิพลต่อแนวคิด ความเชื่อ ค่านิยม ซึ่งเป็นภาคประชาสังคมที่เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ
- จัดกิจกรรมดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน (Day Care) เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เพิ่มเติมองค์ความรู้ในการดูแลตนเอง และได้รับการดูแลที่เหมาะสมระหว่างวัน

๓. ระยะเวลา

- การสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักของสังคม ผ่านการให้ความรู้ เพื่อป้องกันการทอดทิ้งผู้สูงอายุ เช่น การสร้างความเข้าใจระหว่างคนต่างวัย การดูแลผู้สูงอายุ เผยแพร่ตามช่องทางต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร อาทิ สื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น
- การขยายความร่วมมือเครือข่ายให้ทุกชุมชนดูแลผู้สูงอายุได้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยการบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัดทุกจังหวัด
- การผลักดันทางกฎหมาย เช่น กฎหมายคุ้มครองผู้สูงอายุ มาตรการการลดหย่อนภาษีให้กับสถานดูแลเอกชนที่รับดูแลผู้สูงอายุแบบไม่คิดค่าบริการ เป็นต้น

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๔.๑ ผู้สูงอายุสามารถอยู่กับชุมชนและสังคมได้อย่างมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- ๔.๒ จำนวนผู้สูงอายุที่ประสงค์ขอรับบริการในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุลดลง

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- ๕.๑ ร้อยละ ๘๐ ของจำนวนผู้สูงอายุที่ยื่นความประสงค์ขอเข้ารับบริการในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๑๑ แห่ง ได้รับการดูแลโดยชุมชนและสังคม

(ลงชื่อ).....
(นาย..... นร.....)
ผู้ขอประเมิน
(วันที่) 19 / ๗.๓ / 67